

Bijlage

Door BRUGEL toegepaste criteria voor de evaluatie van het onredelijke of onnodige karakter van de elementen van het totale inkomen van de operator

Onverminderd deze methodologie kunnen de elementen van het totale inkomen die aan een van de volgende voorwaarden beantwoorden, als onredelijk of onnodig worden beschouwd overeenkomstig punt 2.4 van deze methodologie:

- ze dragen, vanuit materieel oogpunt, niet efficiënt bij aan de goede uitvoering van de wettelijke en reglementaire verplichtingen van de operator zoals de exploitatie van het net, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net en de infrastructuur, volgens de standaarden van een behoedzame en toegewijde operator of van de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten;
- ze dragen, vanuit economisch oogpunt, niet efficiënt bij aan de goede uitvoering van de wettelijke en reglementaire verplichtingen van de operator zoals de exploitatie van het net, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net en de infrastructuur, volgens de standaarden van een behoedzame en toegewijde operator of van de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten;
- ze leven de berekeningsregels, methodes, besluiten en beslissingen niet na die door de wetgeving, de reglementering, de rechtspraak of door BRUGEL worden opgelegd;
- deze elementen en hun bedragen zijn niet voldoende gerechtvaardigd, rekening houdend met het algemene belang;
- deze elementen hadden vermeden kunnen worden door de operator.

Op verzoek van de regulator is het de operator die moet aantonen dat de elementen die deel uitmaken van de door hem ingediende berekening van het toegestane inkomen of de tariefsaldi redelijkerwijze gerechtvaardigd zijn.

De naleving van deze voorwaarden wordt geëvalueerd in het licht van de volgende beschouwingen:

I. DEZE ELEMENTEN DRAGEN IN DE PRAKTIJK DOELTREFFEND BIJ TOT DE GOEDE UITVOERING VAN DE WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE VERPLICHTINGEN WAARAAN DE OPERATOR ONDERHEVIG IS

- a. De elementen moeten beantwoorden aan de wettelijke en reglementaire bepalingen, in het bijzonder de technische reglementen en normen die erin voorkomen.
- b. Elementen die louter het gevolg zijn van vrijwillige afspraken van de operator binnen verenigingen die al dan niet onderworpen zijn aan de Belgische wetgeving en waarover BRUGEL niet werd geraadpleegd, worden in principe als niet noodzakelijk beschouwd voor de veiligheid, efficiëntie en betrouwbaarheid van het net en van de infrastructuur in het algemeen. De elementen die bedoeld zijn om te anticiperen op wetgeving en reglementeringen worden in principe als nutteloos beschouwd.

2. DEZE ELEMENTEN DRAGEN ECONOMISCH GEZIEN DOELTREFFEND BIJ TOT DE GOEDE UITVOERING VAN DE WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE VERPLICHTINGEN WAARAAN DE OPERATOR ONDERHEVIG IS

- a. Alle lasten, behalve de afschrijvingen, onbetaalde rekeningen of provisies voor "onderhoud en grote herstellingen" met een zeker en terugkerend karakter, moeten noodzakelijkerwijze worden uitgekeerd om in de berekening van de totale inkomsten te worden opgenomen. Bijvoorbeeld de provisies of andere herevaluaties.
- b. De lasten voortkomend uit wanpraktijken of de niet-naleving van de wet of bestaande reglementen, worden in principe integraal verworpen. Bijvoorbeeld de waardevermindering van activa wegens slecht gebruik of boetes.
- c. Ingeval de operator beslist een subactiviteit die nodig is voor de goede uitvoering van zijn openbaredienststopdracht intern uit te voeren,
  - i. Indien de operator een beroep zou kunnen doen op een concurrerende markt, zal het bijkomende bedrag in vergelijking met de financieel voordeligste marktprijs uit principe worden verworpen, tenzij de operator een expliciete en redelijke reden kan opgeven. Bijvoorbeeld de productie van behuizingen.
  - ii. Indien de operator moeilijk een beroep kan doen op een concurrerende markt, kan een benchmark worden uitgevoerd voor een gelijkwaardige dienst bij een andere operator. Als er aanzienlijke variaties blijken te zijn, kan aan de operator worden gevraagd de verschillen te motiveren en op grond daarvan kan een deel van dit verschil worden verworpen als dit verschil te groot wordt geacht. Bijvoorbeeld de opname van de meterstanden.
- d. Ingeval de operator voor zijn goederen en diensten een beroep doet op leveranciers, kan BRUGEL de betaalde bedragen toetsen aan de courante marktprijzen voor gelijkwaardige goederen of diensten. Als er aanzienlijke variaties blijken te zijn, kan aan de operator worden gevraagd de verschillen te motiveren en op grond daarvan kan een deel van dit verschil worden verworpen als dit verschil te groot wordt geacht. Bv. de aankoop van grondstoffen of de erelonen van consultants.
- e. In het algemeen is BRUGEL van oordeel dat de risico's die voortvloeien uit een strategische keuze van de operator niet op de gebruiker mogen terugvallen als er minder riskante, alternatieve oplossingen bestaan. Desgevallend zal het deel van de lasten dat hoger is dan de minst riskante en financieel voordeligste alternatieve oplossing systematisch worden verworpen. Bijvoorbeeld de bijdragen via een pensioenfonds.

3. DE BECIJFERING VAN DEZE ELEMENTEN IS UITGEVOERD IN NALEVING VAN DE BEREKENINGS- EN EVALUATIEREGELS, OPGELEGD DOOR DE WETGEVING, DE REGLEMENTERING OF BRUGEL EN DE MATE WAARIN DE ELEMENTEN EN DE OVEREENKOMSTIGE BEDRAGEN NIET VOLDOENDE VERANTWOORD ZIJN

Alle toegestane elementen die deel uitmaken van de berekening van het inkomen van de operator moeten redelijkerwijze gerechtvaardigd zijn met betrekking tot hun doelstellingen, hun bedrag en de missie van de operator op het niveau van zijn gereguleerde activiteiten. Bij gebrek aan voldoende elementen of aan motivatie zullen deze elementen worden verworpen voor het toegestane inkomen.

- a) De reële kosten die gedekt moeten worden door de tarieven moeten a priori op boekhoudkundige gegevens steunen. De laatste definitief gekende en door de bevoegde overheid goedgekeurde cijfers dienen te worden gebruikt voor de rechtvaardiging van de kosten die aan de basis liggen van het tariefvoorstel. De operator dient een becijferde rechtvaardiging te geven van de overgang tussen de laatst gekende definitieve cijfers en de cijfers zoals voorgesteld in het budget, waarbij de volgende elementen duidelijk dienen te worden gerechtvaardigd:
- hoe werden de uitzonderlijke gebeurtenissen/elementen van het jaar n-x (bv. grote projecten ...) in het tariefvoorstel verwerkt; welke zijn de uitzonderlijke elementen over het jaar n (= budget);
  - voor de terugkerende kosten: de gebruikte methode, waarbij per kostenpost de eventueel gebruikte indexatieparameter(s) wordt (worden) aangegeven met weergave van de gebruikte bron en de gebruikte gegevens, met daarbij ook de details van de gebruikte hypothesen voor de indexering (bv.: evolutie van de VTE's voor extrapolatie van de personeelskosten ...);
  - voor de kostenposten die niet afhankelijk zijn van de indexering (indexeringsparameters): de resultaten van de gevoerde aanbestedingsprocedures, offertes van leveranciers, de details/basisgegevens van de budgetopmaak door de operator;
  - de manier waarop rekening werd gehouden met diverse opbrengsten gerelateerd aan de gereguleerde activiteiten (bv.: opbrengsten van diverse technische prestaties, recuperaties van de verzekeringen enz.) die in mindering worden gebracht van de kosten die aan de basis liggen van de tarieven met daarbij de link met de werkelijke gerealiseerde cijfers in het jaar n-x.

Het gebrek aan rechtvaardiging en/of onderscheid tussen uitzonderlijke elementen (bv. grote projecten) en terugkerende kosten, voldoende onderverdeling/opsplitsing in de verschillende kosten, rechtvaardiging bij de gebruikte hypothesen en indexeringsmethodes, zullen in principe aanleiding geven tot het verworpen van kosten.

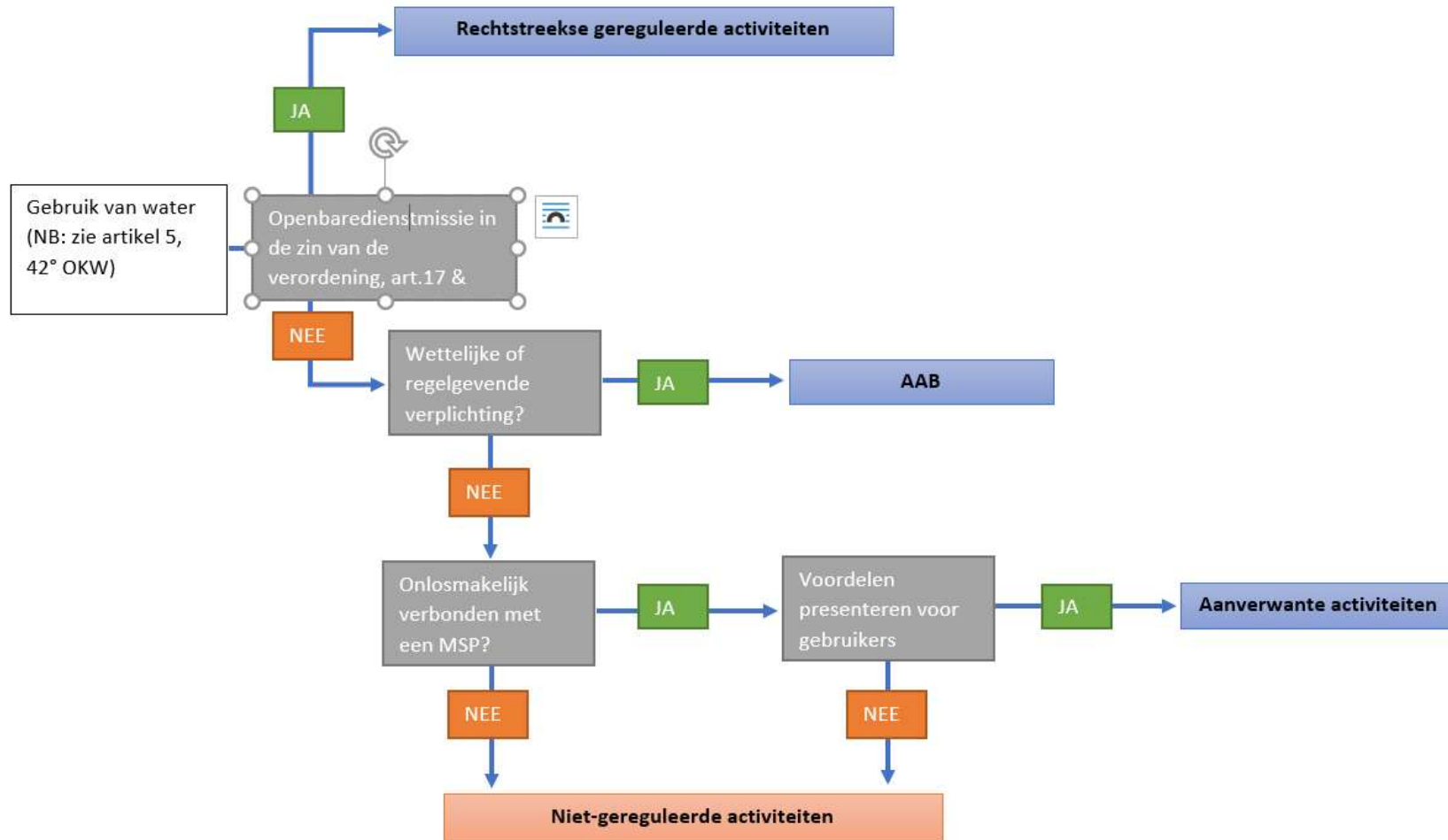
- b) Elke afwijking in de kosten die het gevolg is van de toepassing van een niet door BRUGEL aanvaarde waarde van een van de parameters uit de methodologie zal in principe als onredelijk verworpen worden.
- c) Elke afwijking in de kosten die het gevolg is van de foutieve toepassing van de berekening en de evolutie van het gereguleerd actief en van het rendementspercentage zal in principe als onredelijk verworpen worden.
- d) Bij de evolutie van het geïnvesteerd kapitaal uit eigen vermogen zal enkel rekening worden gehouden met de werkelijk geïnvesteerde bedragen om de activiteiten als operator te vervullen, zonder dat hierdoor een bijkomend voordeel wordt gegenereerd voor de aandeelhouders.

Principe: Enkel het werkelijk door de operator in het netwerk en de verschillende infrastructuren geïnvesteerd kapitaal wordt vergoed.

- e) Elk niet-gerechtvaardigd verschil in de kosten, voortvloeiend uit ramingen die niet door BRUGEL zijn aanvaard en uit informatie betreffende de hoeveelheden die een impact hebben op de BKZEF, zal in principe worden verworpen.
- f) Alle onvoldoende of onrechtmatig gerechtvaardigde bedragen met betrekking tot de gereguleerde activiteiten zullen in principe als onredelijk verworpen worden.
- g) Op verzoek van de regulator moet de operator het volgende analyserooster gebruiken¹ om de gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten te rangschikken, onverminderd de in de KOW bepaalde missies en de verplichtingen van de operator, opgelegd door het Brussels Gewest uit hoofde van een wettelijke bepaling of ander dwingend besluit (activiteit van algemeen – AAB).

---

¹ Opgesteld door BRUGEL op basis van de gesprekken met de operatoren

4. DEZE ELEMENTEN KUNNEN VOLDOENDE VERANTWOORD WORDEN GEZIEN HET ALGEMEEN BELANG

- a. Elk element waarvoor op voldoende wijze kan worden aangetoond dat het niet het voorwerp heeft uitgemaakt van voldoende kostenbeheersing zal in principe als onredelijk worden verworpen (bijvoorbeeld de in acht genomen rentevoet moet in lijn zijn met de meest gunstige rentevoeten op de markt voor gelijkaardige ondernemingen, de procedures voor aankopen of de inning van onbetaalde rekeningen enz. moeten efficiënt zijn). Wanneer de vergelijking met ondernemingen met soortgelijke activiteiten die actief zijn in een als equivalent beschouwde context mogelijk en relevant is (op basis van de economische context, regulatoire of reglementaire aspecten enz.) kunnen deze resultaten als bewijsbasis dienen.
- b. De elementen die weliswaar eigen zijn aan de bedrijfsvoering van de operator maar die wegens een wettelijk monopolie niet op een overtuigende manier als noodzakelijk of voldoende nuttig voor de gebruikers beschouwd kunnen worden, zullen in principe integraal als onredelijk beschouwd worden.
- c. De kosten die geen verband houden met de door de operator uitgevoerde activiteit zullen als onredelijk beschouwd worden.
- d. Elk kostenelement verbonden aan door de operator ingestelde tergende en roekeloze beroepsprocedures zal in principe als onredelijk beschouwd worden, tenzij de operator in het gelijk wordt gesteld.
- e. Alle andere elementen waarvoor BRUGEL voldoende kan aantonen dat ze uitsluitend gericht zijn op het vergroten van de waarde van het eigen vermogen zullen in principe als onredelijk uit de tariefbasis verworpen worden. Bijvoorbeeld de niet-gerealiseerde meerwaarden die worden opgenomen in de berekening van de billijke marge via de verbetering van het eigen kapitaal.
- f. Indien de operator een aantal kosten, kostenverminderingen en opbrengsten niet in zijn gereguleerd totaal inkomen opneemt, en indien deze activiteiten enkel mogelijk zijn dankzij de aanwezigheid en het gebruik van voor gereguleerde activiteiten ingezette middelen en knowhow, zal BRUGEL deze werkwijze in principe als onredelijk beschouwen. De overeenstemmende elementen zullen derhalve worden toegevoegd aan het inkomen van de operator uit de gereguleerde activiteiten.
- g. De kosten die het gevolg zijn van door een bevoegde overheid opgelegde sancties zullen in principe als onredelijk verworpen worden.
- h. De eventuele ontvangen subsidies of financiering van derden, verbonden aan de gereguleerde activiteiten, zullen worden afgetrokken van de kosten en/of de berekening van de CAPEX.

- i. De eventuele ontvangen exploitatiesubsidies, verbonden aan de gereguleerde activiteiten, zullen worden afgetrokken van de OPEX.

5. DEZE ELEMENTEN HAD DE OPERATOR KUNNEN VERMIJDEN

- a) De afwijkingen in de kosten die het gevolg zijn van het niet of laattijdig toepassen van de wettelijke voorgeschreven en beschikbare procedures, worden in principe als onredelijk verworpen.
- b) De kosten die het gevolg zijn van een niet-tijdig ingrijpen van de operator of van een kennelijk laattijdige aanvang van de uitvoering worden in principe als onredelijk verworpen.
- c) De afwijking als gevolg van het niet toepassen van kosteneffectieve aankoopprocedures wordt in principe als onredelijk verworpen.
- d) Elementen van het totale inkomen als gevolg van het niet toepassen van het zogenaamde “transfer pricing at arm's length”-principe (marktconformiteit – voor zover er een concurrentiële markt bestaat – in het kader van transacties tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten van de operator, met andere entiteiten van de vennootschap, de intercommunale, de gemeente, de filialen, de andere geassocieerde operatoren) worden in principe verworpen.

Kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is verboden, evenals in principe tussen de verschillende diensten (bevoorrading en sanering).

- e) De kosten die het gevolg zijn van een kennelijk foutieve uitvoering of die gepaard gaan met een verspilling van middelen worden in principe verworpen.
- f) De elementen van het totaal inkomen die werden verworpen of het voorwerp uitmaken van een verklaring met voorbehoud na afloop van de controle van de jaarrekening door de commissaris van de operator en indien van toepassing door de werkmaatschappij zullen, in principe, worden verworpen.
- g) Met betrekking tot de bezoldigingen van de leden van het Directiecomité van de operator en de bezoldigingen, betaald aan de leden van de officiële organen (bv. de raad van bestuur), zullen de kosten die duidelijk niet steunen op een methode met een vergelijking van het redelijke karakter ten overstaan van gelijksoortige ondernemingen, in principe worden verworpen. Hetzelfde geldt voor alle resterende, niet-gebaremiseerde bezoldigingselementen.
- h) BRUGEL verwerpt verder in principe alle effecten op de tarieven voor zover deze het gevolg zijn van kennelijk onredelijk handelen, in die zin dat geen ander in redelijkheid oordelend persoon in dezelfde omstandigheden dezelfde handeling zou hebben gesteld.